

Inserati se sprejemajo in veljajo
tristopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 „ „ „ 2 „
15 „ „ „ 3 „

Pri večkratnem tiskanju se
cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana
pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo
administracija in ekspedicija na
Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 „ — „
za četrt leta . . . 2 „ 50 „

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 „ 20 „
za četrt leta . . . 2 „ 10 „

V Ljubljani na dom pošiljan
velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolnem trgu
hiš. št. 284.

Izhaja potrikrat na teden in sicer
v torek, četrtek in soboto.

Boj nemčurstvu!

III.

V dveh člankih smo že dokazovali pogubna načela nemčurstva in da je nam zadnji čas zdramiti se in združeno pričeti boj proti njemu, zgrabiti ga ob vseh straneh ter mu spodkopati korenine, iz katerih vedno na novo poganja.

Nemčurstva glavni list v Ljubljani, ljubljanski „Tagblatt“, se je že ustrašil tega nemčurstvu pretečega boja, ker čuti, da, ako se vsi združimo in poprimemo tu izrečenih načel, bo šlo temu nenaravnemu, pa tudi neravnemu zarodu za kožo. Zato se pa neznano hujuje nad tem, češ, da hočemo svojim „političnim nasprotnikom“, kakor imenuje naš blagor in narodnost našo zatirajočo nemčurje, spodkopati materijelno eksistenco. Lejte si no! Ali bomo mar svoje domače dobre ljudi zapustili in njim v škodo nasprotnike naše narodnosti in naše vere debelo pitali? Dokler se je Francozom v Parizu dobro godilo in so imeli vsega zadosti, so se s Prusov norca delali; še le ko jim je vse pošlo, so se podali. Prav taka je pri nas. Dokler se nemčurju dobro godi in nima nobene škode zato, ker nam nagaja in nas zatira, tako dolgo se bo vsemu našemu prigovarjanju, opominjevanju in prepričevanju posmeheval, bo imel gluha ušesa za nas ter vedno nam nasprotno volil. Ali brž ko bo čutil, da se obrnemo od njega, mu odtegnemo zaslužek, kar ga je imel od nas, ter naklonimo ga ljudem svoje stranke, ko bo skušal, da mu tudi v javnem življenji kažemo le preziranje, bo prišel do spoznanja, da takó se ne dá živeti, in k temu, do česar bi ga ne pripeljala pravicoljubnost, ga bo pripeljala sila, skrb za lastno eksistenco.

Abotno, naravnost neumno pa je, če „Tagblatt“ trdi, da bi bilo tako ravnanje nekrščansko, nasprotno ljubezni do bližnjega. To ni res! Ali se pregrešim zoper krščansko ljubezen do bližnjega, ako izvijem tolovaju kol iz rok, s katerim me hoče pobiti, ali kedar tega ne morem, če mahnem jaz prej sovražnika, predno on mene doseže in potolče? ali če mu spodnesem nogo, da pade in mi nič več ne more? Kedar popusti svoje meni nevarne nakane, ga bom rad sprejel za brata svojega, a prej ne, kajti zapoved krščanska veli, da moram samega sebe ravno tako ljubiti, kakor bližnjega. Če bi pa mi pustili, da nemčurji zatirajo nas, naše otroke in potomce, nam jemljejo najdražje, kar imamo: vero in narodnost našo, ali potem še ljubimo sami sebe in svoje otroke, ali skrbimo še za njihov blagor in prihodnost? ali jih ne izdajamo mar sovražnikom, ne prehamo v duševno in telesno pogubljenje? Tedaj ne prestopamo nikakor krščanske zapovedi, ako pričnemo tak boj zoper nemčurje, h kakoršnemu smo prisiljeni, da ne poginemo sami.

Dalje se pa ravno tisti „Tagblatt“ predrzne nam v spominj klicati ljubezen do bližnjega, čegar stranka te ljubezni ne pozná, je nikdar kazala ni. Ali nismo mi njeni bližnji? In vendar nas brez vsega vzroka, le iz samopridnosti in dobičkarije že leta in leta zatira, tiši pri tleh našega duhá in telo, nam spodkopava materijelno blagostanje, jemlje pravice, nam brani pot do svobode in omike naroda ter bi najrajše nas videla sužnje njeni volji, željam njenim. Ali ima mar kak vzrok, da naš narod tako sovraži, tisti narod, ki je Nemcem, katerim se nemčurji prištevajo, že toliko koristil, toliko krvi za-nje prelil in zato imel plačo pesa, ki se, ko je svojega gospoda otel sovražnega napada, zopet na verigo priklene?

Če pogledajo Nemci nazaj v zgodovino, najdejo toliko vzrokov Slovanom in Slovencem hvaležni biti, da bi jih morali na rokah nositi, ne pa zatirati, kolikor vedo in znajo.

Pa o Nemcih nam tu ni govoriti, le o nemčurjih. Oglejmo si jih, oglejmo si njihove najnovejše vsakemu razumljive čine. Našemu ljudstvu je treba kakor vsakdanjega kruha — kmetijskih šol. Ali so mu nemčurji že kako tako šolo napravili? Kaj še! Ravno nasprotno. Nemčurska manjšina v Kranjskem deželnem zboru se je po vsi svoji moči ustavljala sklepu, da bi se taka šola napravila, ko bi šlo po njeni volji, bi slovenski kmet ne dobil nikdar nobenega poduka o kmetijstvu, sadje- in vino-rejstvu.

Slovensko gledališče je gotovo velika pomoč za izobraževanje ljudstva, ako se mu podajajo igre zdravega jedra in podučne. Ali kdo se je zopet najbolj ustavljal, ko je deželni zbor naklonil podporo dramatičnemu društvu? Nemčurska manjšina. Njen narodnosti naši pogubljivi namen nadaljujejo zdaj nemčurji, ki niti enega solda ne dajo za slovensko gledališče, in bi najrajše videli, ko bi nehala in dramatično društvo razpadlo. Ali tako ravnanje proti podvzetju, ki nima s politikom nič opraviti, ne vpije dosti glasno do nas, da posnemamo nemčurje in zapustimo popolnoma nemško gledališče, ki bi brez pomoči Slovencev kmalo šlo v krtovo deželo? S tem bi tudi vstregli zdravemu okusu in npravnosti, ktera se v nemškem gledališču, tolikokrat strašno žalita, — na kvar posebno naši mladini, kajti naš narod se posebno pači in spriduje po tem, kar mu nemčurji podajajo. O tem več prihodnjič.

(Dalje sledi.)

Hanani,

ali

poslednje dni v Jeruzalemu.

(Spisal E. Guenot — poslovenil F. Jaroslav.)

(Dalje.)

„Ali imaš še drugih sovražnikov?“

„Kdo jih nima! Najhujši je Jonadab Farizejec; obadva bila sva poslanca rimska. Morda se ga spominjaš, da-si, kakor se meni zdi, ni nikdar stopil čez prag vaše hiše. To ti je zloben hinavec! Dalj časa se je delal tako, kakor da je najboljši prijatelj, živo se je radoval domačej mojej sreči, snubil je za-me, priporočal me je, ali kmalo sva se razprla za vselej.“

Ta opazka je govor zasuknila. Emilij na tihem pritrdil sumnji bolnikov, začel je popraševati po rodbinskih zadevah Deminih.

„Ali je tvoja žena še živela takrat, ko so tebe odpeljali le-sem?“

„Kaj pa da“, odgovori Dema in komaj kroti z žalostjo in studom spojena čutila. „Imel sem tudi hčer, ali malo preje, preden me je

nesreča podrla, izgnal sem obe z doma, ker sem bil izvedel, da ste kristijani. Prepozno sem se začel kesati; onih, kateri ste me najzvestejše ljubili, najbolj moj blagor pospeševali, že ni bilo pri meni.

„Ali pozneje nič nisi mogel izvedeti, kje ste. Ko bi vedeli, kako se ti godi, gotovo bi ti pomagali, kajti vera kristijanska velevala, da je sveta dolžnost bližnjega ljubiti kot sebe.“

„Vem“, odgovori Dema, „kajti večkrat sem premišljeval Galilejce in njih nauke; vzvišeni, prav božji so ti nauki.“

Emilij je opazil, da Demi nič kaj ni po volji prejšnje življenje in da se je v sedanjosti nesreči močno spremenil. Sprevidel je, da se mu bolj in bolj priljublja vera Križanega, ali tu ni bilo nobenega kristijana, ki bi mogel ustmeno in djanstveno učiti nesrečnega moža. Nič čudnega tedaj, da je na vprašanje tujčev: jeli želi poduka v veri Kristusovej, odgovoril: „Oh, ko bi bilo mogoče!“

„Priložnost, to ti jaz preskrbim; najprvo moram te oprostiti.“

Saducejec se na te besede stresne, radost se zlije po žalostnem njegovem obrazu. Ko se je ulegla prva vshitjenost, začele so se poditi nove misli po njegovej glavi, in z nova se je lotila ga prejšnja otožnost. Vzdihi je, rekoč: „Lepa hvala, Emilij, lepa hvala, prost nečem biti. Sram me je vrniti se med svet. Kaj hočem, bolan sem, prositi ne morem.“

„Hočem te jaz preskrbeti, če bo treba.“

„Ne ne, naj me pokori pokora, ktero mi je naložil Bog. Dolg moram izplačati.“

„Kakor izprevidem, tebi ni nič več na mari društvo, v katerem si preje jako odlično živel. Nu, nič ne dé, saj imamo še neko drugo društvo, ktero te gotovo ne bo zavrglo, in to je društvo kristijansko. Ti ljudje te bodo ljubeznjivo sprejeli, podučili in potješili tvoje sree.“

„Lepa hvala, velim še en pot, lepa hvala, plemeniti Emilij, ti preveč skrbiš za-me. Gnjus se mi to stanovanje, ali rad ga ne zapušcam, in kar se tiče vere Križanega, nadejam se, da mi bo Bog sčasom poslal kakega učitelja.“

Rimec več ni prigovarjal Demi, segel mu

Dika jugoslovanska.

(Dalje.)

Čast posebna, katero so nam o tej priliki skazali bratje Poljaci, Čehi, Slovaci, naklada nam dolžnost, da bratovsko vzajemnost goreče poživljamo, da se duhovno med seboj podpiramo, in da se radujemo o njihovi radosti, žalujemo pa o njihovi tugi. Naše vseučilišče je odprto tudi revnim našim bratom Bošnjakom in Bolgarom. Objemimo jih bratovski, kedar dojdejo k nam, in tako jih ljubeznjivo sprejemajmo ter jim služimo, da vrnivši se v svojo domačijo postanejo aposteljni one umne in duhovne zveze, za katero težiti mora vsaka plemenita duša. Pečajmo se tako z njimi, da vrnivši se med svoje morejo pohvaliti: našli smo v Zagrebu brate ljubeznjive, nikdar jim ljubezni pozabiti nečemo; to je blažena dežela, plemenit narod, kateri v vsaki dobri reči stalno napreduje. Po tem načinu bode vedno več in več mladine iz onih strani prihajalo k nam, in vseučilišče naše bode postalo vir svetlosti, kreposti, sloge in ljubezni celo za daljne kraje naših dežel. Vsak, ki je prišel na vseučilišče naše, bodi nam mil gost, da mora našo vzbrazenost, našo vljudnost, našo ljubezen in pristrčnost vselej priznati in pohvaliti.

Ta dolžnost svete ljubezni in edinosti veže nas vse. Veže visoko vlado, da delo s toliko hvalo in svojo slavo pričetno dovrši, pridruživši dosedanjim o svojem času še razdelek lečniški ali zdravniški. Brez tega bilo bi vseučilišče ime brez reči same. Najblaži del zdravniškega stanú kaže se v tem, da spozná in odstrani vire ter nevarne pričetke raznih bolezni in prevelike mrljivosti. Temu važnemu opravilu more kos biti le domače vseučilišče. Brez tega ima vsaka bolezen, vsaj po mojem prepričanju po raznih deželah in pri raznih narodih svoj poseben značaj, lastna znamenja, poseben razvitek in posebne leke ali zdravila. Vsega tega se mladi zdravitelji naučiti morejo le v deželi sami, le v domačih bolnišnicah. Samo po sebi pak se razume, da je mlademu zdravniku po naukih na svojem domu dovršenih koristno iti po svetu ter znanju in umenju svojemu poiskati še obilnih virov.

Dolžnost svete ljubezni veže učitelje na učence, katere kot svojo lastno deco imajo ljubiti in vzrejevati; mladina pa ima v učiteljih svojih ljubiti in spoštovati roditelje in ravnatelje svoje. Ta jako lepa in ljuba razmera se največ ravna po učitelju, in jaz bi rekel, da

je v roko za slovo zagotavlja ga, da mu hoče boljše postrežbe poskrbeti. Že je hotel oditi, ali Dema ga je zadržal, rekoč: „Emilij, še par besedi. Toliko prijaznega si se mi skazal, dovoli toraj, da vprašam, kako se godi tvoje rodbini in prijateljem, katere sem bil spoznal takrat, ko sem bil srečen mož. Kako se imajo tvoj oče?“

„Umrli so lansko leto.“

Dema opazivši, da je svetla solza prirosila v oko Emiliju, vpraša nadalje: „Nu, kaj pa vedno veseli Lucij Vitelij?“

„Čisto ves se je predruščil od takrat, ko se je bil vpisal v vojno; sedaj je centurij, nedavno govoril sem z njim v Siriji.“

„In Karin Avrelijan? Star je že, kaj ne, če še živi?“

„Tudi on sedaj biva v Aziji. V Rimu sem ga redko kedaj videl, ker je vedno na deželi živel. Slišal sem, da stoji njegova legija na armenskeji meji, od koder se kmalo povrne na Sirsko.“

glavne sposobnosti manjka tistemu učitelju, kateri si ljubezni, spoštovanja in vdanosti svoje mladine pridobiti ne zna. Mladina hitrega duha in njeznega srca se vsaj ljubezni skoro vselej rada vdá.

Ljubezen so med seboj dolžni si učenci vsi. Kar je nekdanj Jezus rekel o učencih svojih: „In hoc cognoscet mundus, quod discipuli mei estis, si charitatem ad invicem habueritis,“ — to velja tudi o učencih vseučiliških. Narod želi v tem spoznati mladež svojo, ako se med seboj vrlo poskušala bo v ljubezni, v slogi, v rednosti in v vsakovrstni kreposti. Naravna posledica pravega znanja in vedenja je vljudnost, dobrotnost, pohlevnost in ljubeznjivost, ki se toraj skazovati ima največ proti onemu, s komur živimo v vsakdanji bratovski razmeri.

Ljubezen veže naposled i slavno mesto Zagreb i blage Zagrebčane. Vsakdo hvali mesto Zagreb zavolj lepe njegove lege, zaradi njegove notranje redovnosti in čistote. Jaz ne dvomim ni malo, da mesto Zagreb poskrbi tudi za čistoto moralno ali pravno in da noče nikdar in pod nobenim izgovorom ne dopustiti, da se prikažejo v njem strupene kuge studenci, kateri po velikih mestih zavdajajo mladini ter ji dušo in telo pripravljajo v prezgodnji grob. Zagrebčani pak ljubezen do vseučilišča morejo in morajo izvrševati po dvojnem načinu. Jaz sem večkrat slišal, kako poštene in skrbljivi roditelji želijo in se bojijo, da jim se dete na ptujem ne pokvari in ne pogubi. Od te skrbi in boječnosti dolžni so Zagrebčani osvoboditi roditelje s tim, da bodo deci, katero v koče svoje sprejamejo, „i otac i majka“; da jih čuvajo kot oko v glavi, da se ne pokvari; da budijo nad njimi, kakor nad svojo lastno deco; da se pred Bogom in pred narodom dolžne čutijo, deco tako dobro, nepokvarjeno ter nedolžno roditeljem povrniti, kakor so jo sprejeli iz rok roditeljev. Vsak lahko sprevidi, da se tukaj ravna o neizmerno važni dolžnosti, na katero je zastavljena našega naroda bodočnost. Kdor to važno dolžnost izvršuje, k hvaležnosti si privezuje ne samo roditeljev na veke, temuč celo Boga in ves narod.

(Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. aprila.

Avstrijske dežele.

O razrušenju „**Matice Slovenske**“ v T. Št. Martinu poroča „Hon.“ da jo je

Emilij zapustivši Demo vračal se je po dvorišču, kjer je srečal belolaso in vpognjeno žensko zelo slabo oblečeno. Opazivši Rimca stegnila je svojo roko prosé miloščinje. Emilij je strmé gledal jo nekaj hipov, potem jej je podaril dva zlata.

Ali ni še odšel, že je priletelo več drugih babur k starki in so jej vzele dar. Ravnale so z njo kot z noro, in ta surovost razkačila je Rimca tako, da je naravnost šel k centuriju potožit se mu zbog neznanskega nereda.

Poveljnik je vso krivdo od sebe odbil, češ, da on le straži v gradu, oskrbovanje pa je izročeno Farizejcem, med katerimi se neki Jonadab s svojo zanikarnostjo odlikuje. „Ti ljudje bogaté, ker v svoj žep vsipajo novce, katere prejemaajo za oskrbovanje nesrečnikov, in mnogim so celo oni sami največ krivi.“

„Nečloveško to postopanje se mora strahovati, da-si takoj ni mogoče, ker so okrivčenci po vsej zemlji razkropljeni.“

(Dalje prih.)

zadela ta osoda zaradi sovražnih njenih agitacij, zaradi prelomljenja pravil in slabega gospodarstva. Vsakdo vidi, da to so bosí izgovori, smijati pa se moramo, če Madjari, ki so v malo letih zabili in pognali vse, komu očitajo slabo gospodarstvo.

Vnanje države.

Na Francoskem si princ Napoleon na vso moč prizadeva, da bi svoji rodovini pridobil cesarstvo. Najlože misli to doseči s pomočjo socialistov, zato hoče ustanoviti poseben socialističen list. Nekdanji Napoleonov prijatelj Rouher je vsled tega tako v skrbi, da ne potuje v Korsiko, ampak da ostane v Parizu.

Turška vlada menda čisto prezira svojo slabost, ker tako trdo ravna s svojimi kristjanskimi podložniki. Menda hoče svetu pokazati, da je močna, pa le pospešuje svoj propad. Še Angleži so začeli obračati se od nje ter gledajo le na to, da bi pri njenem propadu njene posestva v Arabiji dobili v svojo oblast. Ruska pa preži na severne njene pokrajine in bi tudi Bospor pa Dardanele rada imela.

Cesarjevo popotovanje.

Iz Knina so se cesar 18. t. m. po sv. maši okoli 6. ure pri lepem gorkem, vremenu odpeljali čez Topolje v Vrliko, kamor so okoli 9. ure došli pristrčno sprejeti in pozdravljeni od duhovščine, vradnikov in ljudstva, ki je bilo pod milim nebom napravilo cesarju na čast narodne plese. Okoli dveh popoldne so prišli v Sinj, kije izvzemši pomorska mesta največji trg v središču Dalmacije. Sprejem je bil jako sijajen. Cesar so najprvo ogledali častno kompanijo vojaško, potem so sprejeli duhovščino, vrade in mestne zastopnike, ogledali gimnazijo v frančiskanskem samostanu, vojaške naprave, vradnije in ječe ter naposled gledali viteške igre, katere so bili Dalmatinci ustanovili v spomin zmage nad Turki, ki so l. 1715 oblegali mesto. 24 krasno oblečenih jezdecov je s sulicami izbijalo obešene kolarčke. Po končani igri je vodja nagovoril Sinjčane ter razložil jim pomen teh iger, nazadnje pa obrnil se k cesarju ter zagotavljal jih vdanosti in zvestobe in svoj govor sklenil z navdušenim klicem: Živijo naš viteški cesar in kralj Franc Jožef I! Na večer je bilo mesto krasno razsvitljeno, ljudstvo se je gnetlo po ulicah, pa nikjer ni bilo slišati hrupa in šuma, ker je bil župan priporočil ljudem biti mirnim, da ne motijo cesarja, ki návadno vstajajo že ob treh, da pred odhodom izvrše svoje državne opravke. Drugo jutro ob 5. uri so zapustili Sinj ter spremljani od jezdecov in obilnega ljudstva podali se skoz Sutino v Mac, kjer so ob sedmih došli. Iz Muca so se peljali na Petrovo polje, kjer so ogledali železnično črto, katero ravno kar izdelujejo. Ob 10. uri dopoldne so prišli v Drnis, kjer jih je ljudstvo pozdravilo z neko slovansko pesmijo. Ogledali so šole, vradnije pa katoliško cerkev, ki je bila nekdanj turška mošeja. Obiskali so tudi ječe ter pomilostili nekega moža pa ženo z dojenčcem, ki je bila zaradi goljufije obsojena na tri mesece zapora. Po zajutruku pa odrinili v Siveričke premogoke, kjer so vpričo cesarja premog iz jam spravljali. Popoldne ob 4. uri so se povrnili v Šiberik, kjer so prenočili. Mesto je bilo zopet razsvitljeno. 20. t. m. so se odpeljali v Šplit, ter so bili od prebivalcev, kakor povsod, prav navdušeno sprejeti. Zvečer je bila krasna razsvitljava.

Izvirni dopisi.

Iz spodnje Idrije, 16. aprila. „Slovenec“ je že povedal, da Blaž Leskovic je bil zopet izvoljen za župana, če bo le v deželnem odboru volitev potrjena; gospod Ogrinec bi jo najraje ovrge. Rogovljenje proti njemu se je bilo pričelo že kmalo po novem letu 1875. Takrat namreč je Andrej Čuk Jakobu Gnjezdji povedal, da B. L. ne bo dolgo za župana, ker sta ga bila šla on in gosp. J. Leskovic k gosp. Ogrincu tožit, da ga morajo odstaviti. Res pride od c. k. okrajnega glavarja g. Ogrinca iz Planine 17. jan. 1875 št. 632 ukaz, da se morajo po cesarskem in občinskem volitvenem redu precej delati priprave za novo volitev odbornikov, ker je zadnji volitveni čas že pred več leti pretekli (zakaj pa drugim županom ni?). B. L. to stori, ker ni mislil dalje več županovati. Ime načelnik ali župan je pač lepo ime, ali dolžnosti vestnega župana splovnati in skrbeti za pravo, dobro in pravično, je silno težko, posebno v današnjih časih, ko je ljudstvo razcepljeno v nemčurje in nas uboge Slovence, ki se moramo zmerom z nemčurji prepirati, če hečemo kaj opraviti. Priprave za nove srenjske volitve so bile končane 29. januarja 1875 in v Planino poslane. C. k. okrajno glavarstvo pa jih je 3. febr. t. l. št. 1068 poslalo nazaj z opombo: „Pred vsem priporočam jest načelniku pred volitvejo večkrat občinski volitveni red skozi prebrati, da se bo prav postavno volitev doveršila, potim pa, da zakaj je g. Jan. Leskevica pr marofu v spodni Kanomli von izpuščen.“ To pa ni bilo res, bil je marveč dvakrat vpisan, kakor njegovi sosed, ime prejšnjega župana, Blaža Leskovica, pa je bilo izpuščeno. Ker je pa c. k. okr. glavar Ogrinec pred leti Antonu Plešnarju in Blažu Leskovicu vrnil šema se iz Ljubljane, kjer sta se potegovala za srenje idrijske, rekel: „Prav imata, recht thun und nichts fürchten“, si B. L. misli, da bi g. Ogrincu morda bilo po volji, če bi ga zopet izvolili za župana, ker se za pravo poteguje, da si se večkrat kaj oporečeta, se zopet med volilce vpiše, in sicer v I. volilni oddelek, kakor velewa občinski volitveni red § 1. št. 2 črka f. tega 3ga, in je bil od III. volilnega oddelka 1. marcija na novo enoglasno izvoljen za župana. Andrej Čuk pa je že tedaj ljudem pripovedoval, da ta volitev ne bode veljavna, da si se je vršila natančno po postavi in po protokolih, ki so bili osnovani od c. k. komisarja g. Poljaka. 3. sušca so se vsi volitveni akti poslali okrajnemu glavarju, ki je Blažu Leskovicu pismeno ukazal 15. aprila priti v njegovo pisarnico v Idrijo in vse volilne zapisnike seboj prinesiti. Ko B. L. 15. aprila pride in g. Ogrincu pové, da je že 3. marca vse akte poslal v Planino, zahteva od njega še davkarske spiske. Ker jih B. L. ni imel seboj, gre domu po nje in jih izroči g. Ogrincu s pristavkom, da po njegovi misli ne bo veliko navskriž, ker se je ravnalo in spisovalo po spiskih gosp. c. k. komisarja Poljaka.

Na to g. Ogrinec izprašuje B. L., zakaj se je vpisal v volilni imenik? B. L. se sklicuje na občinski volilni red, ki v § 1. št. 2 črka f določuje, da smejo voljeni biti tudi taki, ki davka ne plačujejo. Tudi se sklicuje na mestnega idrijskega župana, ki je penzionist kakor on, pa mu to vendar nič ne škoduje. Tudi Andrej Čuk je bil pričujoč in je trdil, da se je B. L. pri volitvi ponujal volilcem, da bi ga volili; a ko mu reče, da naj mu le pripelje tistega, ki bi bil to slišal, je hitro omolknil.

Kakor se sliši, so se nemčurji pogovorili

in sklenili, da se volitev B. L. mora ovreči priprave za novo volitev pa izročiti Andreju Čuku, kteremu bode idrijski župan to delo izvršil. Potem pa bosta dva moža nemčurja hodila od hiše do hiše in ljudstvo podpisovala. Vidi se, da nemčurji se ne vstrašijo nobene reči, kedar hočejo za-se kaj doseči. Da bi pa B. L. tako radi spravili od županovanja, je vzrok ta, ker je on vrl narodnjak, ki se nobenega ne vstraši. Andrej Čuk pa ima še drug vzrok. Ko je bil namreč 20 let star, so ga z nekim izročilnim pismom (Uebergabsvertrag) oprostili vojaščine, sedaj pa misli s tim pismom užugati, in dedu namesto zemljišča, žage in mlina, kar je vse 5000 gld. vredno, da si je v tem času, kakor sosed pravi, za kakih 2000 gld. lesa poprodal in zemljišče oškodoval, dati le 1100 gld.

Iz Celovca, 20. aprila. (Volitve v občinski zastop.) — Iz tukajšnjega mestnega starešinstva je izstopilo šest udov. Nove volitve bodo 30. aprila v tretji, 3. maja v drugi in 7. maja v prvi razred. Prvi razred voli dva, drugi tri in tretji enega zastopnika. Kakor se tukaj sliši, se hoče tudi pravna stranka volitve v drugi in tretji razred udeležiti. Ta vest je tukajšne „Fortschrittlerje“ v čuden strah spravila. V svojem organu „Klagenfurter Zeitung“ od 20. aprila pridušajo na vse kriplice svoje privržence, da naj za gotovo volit pridejo in se nikakor naj v gotovosti ne zibljejo. Kot svarilni izgled njim volitve v ljubljanski in inšpruški občinski zastop pred oči postavlja. Omenjeni časopis pravi: v Ljubljani in Inšpruku se je zedinjenim elementom nasprotne stranke posrečilo, v prvem mestu s štirimi in v drugem z vsemi petimi kandidati v tretjem razredu prodreti. Pri nas se ravno tista znamenja prikazujejo, kakor v omenjenih mestih. Že iz tega se vidi, da se sovražna stran na volilni boj pripravlja, ker njeni agitatorji na magistratu imena volilcev natančno študirajo in si tiste volilce skupaj postavljajo, ktere zasé pridobiti upajo. Mi objavimo to zaradi tega, da tukaj ne naredimo ravno tiste pomote, ktera je v naših sosednih mestih napredni stranki poguba bila. Naj naša stranka nikakor ne zamudi v polnem številu priti na volilno mesto!

Tako „Klagf. Ztg.“ Iz te izpovedi se vidi, da naša stranka še nij čisto iz Celovca zginila. Veselilo bi gotovo vsakega rodoljuba, ko bi se posrečilo nekaj zastopnikov v mestno starašinstvo spraviti, da bi liberalcem vsaj na prste gledali.

Torej Celovčani, na noge! Pogledite Ljubljančene, kako so oni z resno voljo in z marljivim agitiranjem s svojimi kandidati prodrli. Na delo tedaj! Bog i sreča junačka.

Domače novice.

V Ljubljani, 22. aprila.

(Banka „Slovenija“.) Opravilni svet te zavarovalne banke je v seji 17. t. m. določil, da zapadejo vsi tisti medčasni listi, na ktere se do prvega maja doplačilo plačalo ne bode, in da se bodo dotične številke po preteku tega časa po časopisih naznanile.

(Vabilo k zboru lastnikov meščanskega zavoda za umestjenje vojakov) v Ljubljani, ki bode 25. aprila 1875 dopoldne ob 11. uri v mestni dvorani. Vrsta razgovorov: 1. Letno sporočilo in sklep računa za l. 1874. 2. Volitev novega odbora za pregledovanje računa za l. 1875. 3. Volitev 4. družnikov vodstva namesto

letos vsled srečkanja izstopivših. 4. Posamezni nasveti.

Vodstvo meščanskega zavoda za umestjenje vojakov v Ljubljani.

(Pobijanje goveje živine z naočnico.) masko, kapo ali krinko, t. j. neko iz usnja narejeno pripravo, ki se natakne živini na glavo, tako da ji popolnoma zakrije oči, se je poskusilo pretekli ponedeljek v mestni mesnici v Ljubljani. Ta naočnica, krinka ali kapa ima v sredi všito železno gumbo, na sredi votlo; v ti luknji tiči zopet votla, okrogla iglica z gumbico na vrhu. Na to gumbico se vdari z lesenim kijcem in tako skoči iglica, prebivša čepinjo, živini v možgane in živina se zgrudi hipoma mrtva na tla; na to se ji spusti kri. Skušnja je pokazala, da se na ta način živina najprej in najlaže pobije, ker za vdarec ni treba pesebne telesne moči, tudi mesarsk učenc z enim samim mahom podere najmočnejšega vola ali bika. Ker je živina isti hip mrtva, ne trpi nobenih smrtnih muk, kakor n. pr. če se po stari navadi pobija; tudi ostanejo možgani popolnoma čisti. Ko je živina padla, se ji sname ta kapa raz glave, se osnaži, če je kaj krvava, kar pa navadno ni, iglico pa je treba obrisati, da se je ne prime rja. Ta način klanja se sme priporočati vsakemu mesarju. Naočnice, krinke ali kape so sedaj še po 12 gld., pa bodo s časoma gotovo cenejše. Naroča jih gospod Pavel Skalè, živino- in mesogled v Ljubljani.

Razne reči.

— Kat. polit. društvo v Stari loki se je osnovalo, in v nedeljo 18. aprila svoje delovanje pričelo z volitvijo društvenega odbora. Po vsem soditi, smemo se nadejati prav rodovitnega vspeha.

— Nesrečna smrt. Neki 27letni fant, žagar na tako imenovani „Jožekovi žagi“ na potoku Sori v Loki, je 15. aprila z jeza trgaleke dilje, pa je padel in čez nekaj ur so mrtvega potegnili iz vode.

— Strašen požar je 13. t. m. zvečer ob 1/2 10 uri vpepelil 19 hiš in 24 drugih poslopij v Strahomerju pri Igu. Ljudem je zgorela obleka, živež, klaja za živino in mnogi so komaj rešili same sebe. Revščina je silno velika.

— Živinski sejmi v črnomaljskem okraju so zopet dovoljeni. Pa kdor kako živinče prižene, mora seboj prinesiti potrdilo županovo, da je zdravo. Prepovedano pa je iz Hrvaškega prignati goveda ali pa drobnico.

— Stari vozni listi poštni s kolekom za 5 kr. se smejo po določilu ministerstva kupčijskega rabiti tudi še naprej.

— Po postavi, pa vendar despotično. Napoleon I. čudil se je v pregnanstvu na St. Heleni, da ga imenujejo despota, ker je vendar vedno po postavi delal. A pozabil je, da je bil te postave sam in kakor so njemu služile, naredil. Glej, to so i naši ustavoverci.

— Dober svet. Reka Mancanares pri Madridu se poleti popolnoma posuši. Ko je videl neki Francoz krasni most čez reko, je dejal: „Prodajte vaš most in kupite si vode za reko“.

— Priporočilo. Dovtipnež predstavil je nekega malo slaboumnega velicega posestnika ministru z besedami: „Predstavljam vam gospoda Z., kteri je dobil pri zadnji razstavi goveje živine prvo darilo.“

Listnica vredništv.

G. V. v C.: Če so reči pripravljene za Podlistek take, da ne žalijo nikogar, nam boste ž njimi prav vstregli.

Nekemu naročniku na Koroškem: Bomo Vaši želji vstregli ter objavljali tudi duh. premembe krške škofije.

Umrli so:

18. aprila. Neža Gabrovšek, gostica, 91 l., za oslavljenjem.

19. aprila. Marija Turšič, delavka, 60 l., za oslavljenjem. — Janez Prašek, kazn. nadz. dvoječek, 22 m., za mrzlico.

20. aprila. Marija Stembrov, pos. otrok, 19 m., za vnetjem vratu. — Lenka Pogačnik, inšt. reva, 97 l., za oslavljenjem.

Telegrafične denarne cene 21. aprila.

Papirna renta 70.85. — Srebrna renta 74.85. — 1860letno državno posojilo 112.10 — Bankine akcije 967. — Kreditne akcije 238.50. — London 111.35 — Srebro 103.30. — Ces. kr. cekini — 5.24. 20 Napoleon 8.89.

Denarstvene cene. 18. aprila.

Državni fond.	Denar.	Blago
5% avstrijska papirna renta	71.10	71.20
5% renta v srebru	75.50	75.60
Srečke (lozi) 1854. l.	105.75	106.25
" " 1860. l. celi	112.60	112.90
" " 1860. l. petinke	116.25	116.75
Premijski listi 1864. l.	126.—	126.75
Zemljiščine odveznice.		
Štajarske po 5%	93.—	94.—
Kranjske, koroške in primorske po 5%	86.50	—
Ogerske po 5%	79.75	80.25
Hrvaške in slavonske po 5%	70.25	80.75
Sedmograške po 5%	76.50	77.—
Delnice (akcije).		
Nacionalne banke	963.—	964.—
Unionske banke	114.—	114.25
Kreditne akcije	236.75	237.—
Nižoavstr. eskomptne družbe	808.—	812.—
Anglo-avstr. banke	136.50	136.75
Srečke (lozi).		
Kreditne po 100 gld. a. v.	164.25	167.75
Tržaške " 100 " k. d.	109.—	109.50
" 50 " " "	54.50	55.—
Budenske " 40 gld. a. v.	27.75	25.50
Salmove " 40 " " "	35.75	36.50
Palffy-jeve " 40 " " "	27.—	28.—
Clary-jeve " 40 " " "	27.50	28.—
St. Genois " 40 " " "	27.50	28.—
Windischgrätz-ove " 20 " " "	20.50	21.50
Waldstein-ove " 40 " " "	23.25	23.75
Srebro in zlato.		
Ces. cekini	5.23—	5.23—
Napoleonsd'or	8.87	8.86—
Srebro	103.40	103.55

Zahvala.

Za obilno vdeležitev pri popogrebu mojega ljubljene sina

Valentina,
učenca II. razreda,

izrekam v svojem in svoje družine imenu najsrčnejšo zahvalo.

Valentin Zadnikar,
pasar in lični posestnik.

Naznanilo.

Predstojništvo c. kr. ženske kaznovavnice v Begnjah na Gorenjskem daje na znanje, da vse vrste ročnih del, to je **pletenje, šivanje, vezenje (stikanje) in predenje**, po najnižjih cenah izvršuje. (31—3)

Predstojništvo c. kr. ženske kaznovavnice v Begnjah dne 8. aprila 1875.

Prodaja se

na lepem prostornem kraju pri kantonski cesti pol ure nad Ljubljano:

**hiša s štirimi sobami, živin-
skim hlevom, podom, kozel-
cem in vodnjakom.**

Okoli hiše je lep sadni vrt in zemljišča nekaj čez 6 oralov. Na tem prostoru je tudi opečnica z dvema pečema in zemlja prav dobra za opeko.

Kaj več se zvé pri Jan. Kunovar-ju hiš. št. 15. v Dravljah, ali pa pri Lovr. Vodniku, kamnoseku v kolodvorskih ulicah v Ljubljani. (29—3)

10.000 goldinarjev

popilarnega denarja se posojuje proti 6% obresti in postavnemu zavarovanji. Oglasi se pri

dr. Mosche-tu.

V Ljubljani 22. apr. 1875. (34—1)

Žaga za dilje v najem. (33—1)

Grajsčinska žaga za dilje v Dolu, stoječa ob vedno tekoči vodi, se daje v najem. Več se zvé pri grajsčinskem oskrbništvu v **Dolu** blizu Ljubljane.

(32—2)

Pri založniku

H. Ničman-u

so ravno na svetlo prišle nove Šmarnice naše ljube Gospe pod naslovom:

Cvetlice,

posvečene naši ljubi Gospej

z mnogimi pobožnostmi. —

Na lepi papir tiskana, s podobo ozaljšana, in čez 400 strani obsegajoča knjiga bode neštevilmim udom omenjene bratovščine gotovo dobro dopadla.

Cena v polusnji — gld. 86 kr.

" v usnji 1 " 10 "

" z zlato obrezo 1 " 40 "

Dalje se tudi dobijo:

Šmarnice Marije Device 1872. Spisal g. L. Jeran; veljajo v polusnji 65 kr., v usnji 86 kr., z zlato obrezo 1 gl. 20 kr.

Mati dobrega sveta, ali Šmarnice za 1874. Spisal g. A. Žgur; veljajo v polusnji 84 kr., v usnji 1 gl., z zlato obrezo 1 gl. 30 kr.

Eksekutivne dražbe.

26. aprila. 3. Kaspar Prosenc-ovo iz Kresnic (920 gl.) v Litiji. — 3. Tone Valavc-ovo iz Svirč (243 gl.) v Trzinu. — 3. Jož. Smoleto-ovo iz Strahomerja, — 3. Jož. Perteku-ovo (1551 gl.), obe v Ljubljani.

27. aprila. 3. Ant. Miklič-ovo iz Zagorice (3140 gl.) v Laščah. — 3. Jan. Zajec-ovo iz Šigmarice (4192 gl.), — 3. Jan. Oberstar-jevo iz Rakitnika, obe v Ribnici. — 3. Jož. Bratanič-ovo (1805 gl.) v Metliki. — 3. Jan. Derenčin-ovo iz Št. Mihela (1265 gl.) v Senožečah. — 1. Janez Marolt-ovo (1200 gl.) v Račah. — 1. J. Pirc-ovo iz Št. Vida (400 gl.), — 1. Fr. Bratovž-ovo iz Podgriča, — 1. Adolf Pohar-jevo iz Podbrega (3230 gl.), vse v Ipavi.

Pri Dunajski razstavi leta 1873 2 medaliji za napredek za 8 zvonov s skupno težo 300 centov vlitih za votivno cerkev na Dunaji in razstavljenih.

Ces. kralj.

dvorna livarna za zvonove in metale Ignacija Hilzerja & sinov

(8—4)

v Dunajskem Novem mestu

(Ignac Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt.)

se priporoča za naročevanje

zvonov vsake teže in vsakega glasa

ter tudi za vsake

Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročenega zvonovja (več zvonov) se daje poročilo. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprava, jarni iz lesa ali železja po najboljši in najnovejši šegi narejeni, tako da se veliki in težki zvonovi prav lahko gonijo, ker teko po zobcih na novo iznajden način; tudi se lahko presučejo, kedar koli treba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje trpe in mnogo lepši pojo.

Naročila se izgotovljajo natančno in po ceni.

Zarad plače so v zgodni pogoji.

Kar ta livarna obstoji, 33 let, je vtila 2930 večih zvonov, ki so tehtali 12800 centov.

izdelke iz vlitiga metala.

Tudi se zvonovi tako vredijo, da se pri zvonjenji vsi lepo vjemajo in kembli drug za drugim v lepem redu bijejo. Za tako vredenje je iznašla talivarna novo sistemo, po kateri vsak novo opravljeni zvon, pa tudi vse zvonove v zvoniku en sam človek v kakih urah po želji priprosti napravi brez vseh stroškov tako vrediti more, da zvonovi enako hitreje ali bolj počasi tekó. Ta naprava se da posebno vgodno napraviti pri jarnih iz železa skovanih ki tekó na okroglih zobcih po lastni c. k. izključljivo priv. iznajdbi.